

El lleure, peça clau per educar els infants

Els monitors són la base de l'educació dels nens en el seu temps d'oci, un espai d'una gran importància en la seva formació

INFORMA

Carles Barba

President de la Federació Catalana de l'Esplai

És en el temps de lleure on molts de nosaltres hem viscut les experiències més significatives de la nostra vida. Darrerament, s'han realitzat diversos estudis que parlen de la importància del món del lleure a l'educació dels nostres infants, l'especial interès del lleure educatiu en la prevenció de malalties o de les conductes de risc, o la correlació entre la participació en activitats extraescolars i l'èxit educatiu a l'escola.

D'altra banda, la comunitat educativa comparteix la idea de l'eficàcia del lleure educatiu en l'aprenentatge de competències socials, com ara el treball en equip, la comunicació amb els altres, l'educació de la convivència i l'educació ambiental, així com la participació i l'educa-

Els menjadors també eduquen!

La Fundació Catalana de l'Esplai està present en prop de 1.000 escoles desenvolupant programes d'educació més enllà de l'horari lectiu, com ara el temps del migdia i el menjador escolar. Recentment, la Fundació ha presentat un estudi amb un anàlisi i propostes de millora del temps del migdia i els menjadors, un espai que representa el 30% del temps que l'alumne passa a l'escola i que té una immensa importància social i d'educació en hàbits i valors.

ció de la ciutadania. També està comprovat que influeix en l'adquisició d'hàbits d'au-

El temps del migdia a les escoles compleix quatre funcions: educar, descansar, alimentar i permetre la conciliació.

FUNDACIÓ CATALANA DE L'ESPLAI

tonomia i de superació personal. Finalment, els esplais, són grans instruments de cohesió social i comunitària. Integren diversitats, fomenten el coneixement del país, la llengua i les tradicions, atenen a col·lectius amb dificultats especials, aporten respostes per a la conciliació i fan una tasca de compensació de desigualtats.

100.000 monitors

Fa uns dies vam celebrar l'entrega del carnet de monitor número 100.000 a Catalunya. Aquesta realitat, amb més de 900 entitats de lleure, és espectacular i única a Europa, i representa un gran actiu de la nostra societat d'un valor incalculable. Cuidem-lo!

LA IMPORTÀNCIA EDUCATIVA DEL LLEURE

RAÜL MANZANO (President de la Federació de Moviments de Renovació Pedagògica de Catalunya) ► «El lleure té una dimensió clarament educativa que és complementària i ha de ser coherent a la de l'escola i la resta d'agents. Hi ha tres raons clau: el concepte d'infant i jove capaç, per una formació de ciutadania compromesa; l'enfocament cap a les competències personals i interpersonals, per la preparació per a la vida i la incidència en el territori, per l'estima i el compromís amb l'entorn».

ESTER FERNÁNDEZ (Presidenta de la FAPAC-Tarragona) ► «A l'escola també s'educa en el lleure. L'espai del migdia i el menjador escolar ocupa el 30% de la jornada dels alumnes. Els pares i les mares hem de participar, però el temps del migdia ha de formar part del projecte educatiu del centre i, per tant, l'Administració l'ha de liderar per tal de garantir la qualitat i l'equitat del servei a tots els centres».

TONI REIG (Director General de Joventut de la Generalitat de Catalunya) ► «L'educació en el lleure és, sens dubte, una eina molt important que contribueix al creixement integral de la persona i al seu desenvolupament com ciutadà compromès i responsable, perquè complementa molt eficaçment l'educació formal. Val a dir que, a Catalunya, hi ha una llarga tradició i arrelament que cal preservar i enfortir».

ESPLAIS ARRELATS AL TERRITORI: ELS MONITORS ENS EXPLIQUEN ELS PROJECTES

Marc Alcaraz
Grup d'Esplai Espunes, Espiugues (Baix Llobregat).
«Cada tarda, l'esplai esdevé un espai de trobada per a infants de tot el municipi. Els recollim a l'escola i berenem junts. Més tard proposem una estona de joc lliure, a més a més de realitzar diversos tallers. Per exemple, el de cuina en anglès on, seguint la nostra pròpia metodologia, aconseguim treballar un contingut que pot semblar més propi de l'escola. El més important, però, és que, per damunt de tot, continuem educant valors, un aspecte que considerem molt important, i més en el moment actual».

Sheila Fernández
Grup Polinyà, Polinyà (Vallès Occidental).
«El nostre esplai va apostar fa 15 anys, amb el suport de l'Ajuntament, per impartir ensenyaments musicals a infants i joves totes les tardes al mateix local de l'entitat, a preus molt socials i oferint sempre places per a infants i joves en risc d'exclusió. Hi participen 75 nois i noies! Creiem que és un projecte mida per a pobles petits que es troben lluny d'escoles reglades o conservatoris, un projecte que dona oportunitats a tothom i sostenible en èpoques de crisi econòmica».

Anna Cunillera
Esplai CampiQuiPugui, La Riera de Gaia (Tarragonès).
«Aquest curs els joves del nostre esplai estan realitzant un projecte de custòdia del territori amb la col·laboració de l'Associació Mediambiental La Sinia que consisteix en la reintroducció del peix Barb Cua Roig al tram baix del riu Gaia. L'objectiu general és promoure la conservació de la biodiversitat de la flora i la fauna del riu Gaia entre els nois i les noies de l'esplai, així com els monitors i les monitors i, més puntualment, els pares i les mares i familiars dels participants de l'esplai».

Dani Celma
Xino-Xano Associació de Lleure, Barcelona (Barcelonès).
«A Xino-Xano Associació de Lleure estem impulsant un projecte molt innovador. Es tracta del Campus Digital 24hores. És un espai de creació, de difusió i d'aprenentatge digital orientat a joves de 13 a 17 anys. L'objectiu d'aquesta activitat és treballar les competències i habilitats digitals pròpies de la societat actual a través del joc i l'experimentació. També volem crear una alternativa diferent, a l'estiu, per als adolescents del barri del Clot de Barcelona».

Andrea Pageo
Cau l'Espolsada, Premià de Dalt (Maresme).
«Enguany hem impulsat un projecte amb els nois i les noies de 17 anys. Els seus monitors van crear un «cau virtual», on els joves eren els monitors i havien d'assumir i distribuir-se les diferents feines per tirar endavant una entitat. Durant tot l'any, s'han reunit amb els monitors per tal de conèixer més de prop la feina. Per exemple: Preparar un dia del Cau, una sortida amb pares, activitats amb altres entitats del poble, etc. Amb aquest projecte, els joves estaran més preparats per ser uns grans monitors!».

Núria Pla
Esplai Can Serra, L'Hospitalet de Llobregat (Barcelonès).
«Aquest curs estem impulsant, per segon any, un projecte d'aprenentatge i servei, dirigit a joves d'entre 16 i 22 anys en situació de risc social de l'escola d'adults del barri. Primer, fan un curs d'iniciació al voluntariat i de les funcions de monitors de lleure i, després, són ells els qui desenvolupen una activitat de voluntariat a l'esplai, ajudant, d'una manera altruista, a l'educació dels infants i joves. Això els fa créixer i confiar més en les seves possibilitats».